

BUDGET 2023-2024
PLANERING 2025-2026

SAMVERKAN FÖR MARKS KOMMUN

Bästa Mark

Det bästa för våra barn

Det bästa för företagen

Det bästa för hela Mark

2023-2026

Budget 2023

Bästa Mark består av Centerpartiet och Socialdemokraterna. Vi styr Marks kommun under mandatperioden 2023-2026. Liberalerna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet samverkar valtekniskt för att skapa en majoritet i fullmäktige. Partierna har 27 mandat tillsammans. Vår gemensamma värdegrund bygger på alla människors lika och okränkbara värde. Varje form av diskriminering ska motverkas. Vi kommer verka för jämställdhet i hela den kommunala organisationen

Under kommande mandatperiod planerar vi ta stora steg framåt i vår samhällsutveckling. Det finns en stark framtidstro i Mark och i att fortsätta satsa på en nära kommun med människan i fokus. En nära kommun med människan i fokus är en bärande tanke i kommunens vision. En vision som handlar om människorna som bor här med deras tankar, drömmar och förmågor. Vi som bor och verkar här med engagemang, omtanke och utveckling skapar Mark. Vi tillsammans är Mark.

Bästa Barnkommun

Vi i den politiska ledningen har stort fokus på barnen. Mark ska vara en kommun som ger barn och unga jämlika förutsättningar beträffande barndom, fritid och skola. Alla ska ha jämlika förutsättningar för välfärd och hälsa och ges förutsättningar att vara delaktiga i utvecklingen av vårt samhälle. En kommun som främjar människors utveckling och ger alla oavsett uppväxtmiljö, kön och etnicitet möjligheter att nå sin fulla potential.

Att elever lyckas i skolan och varje elev får tillgång till kompetenser som gör att alla fullföljer sina studier och bibehåller en god hälsa, är viktigt för det politiska styret Bästa Mark. Yngre elever ska ha nära till skolan.

Bästa Marks långsiktiga mål är att Mark ska vara en bra kommun för barn att växa upp i. ”Bästa barnkommun” är ett mål där satsningar inte bara ger goda effekter för våra barn och unga utan för alla Markbor. Det är ett arbete som inkluderar alla våra verksamheter. Genom att sätta barnen i fokus satsar vi också på framtiden!!

Bästa företagskommun

Mark är känt för att sätta visioner till verklighet. Vi har en imponerande tradition av hantverk och innovation. Mark ska fortsätta vara nytänkande, nyskapande och drivna. Kommunen ska genom sin organisation ge den rätta hjälpen till våra företag i rätt tid och bidra till ökad tillväxt. Tillväxt som kan innebära ökad inflyttning, som tillåter nya infrastrukturensatsningar och ökat utbildningsutbud. I Marks kommun ska det vara enkelt att etablera och driva företag.

För ett ännu bättre näringslivsklimat ska kommunen i nära samarbete med näringslivet skapa en positiv utveckling i Mark. En aktiv näringspolitik är en förutsättning för att fler företag etablerar sig och utvecklas och skapar tillväxt i Mark. Vi kommer att ta initiativ till att turism och näringsliv lyfts fram och organiseras på ett sätt som driver utvecklingen i kommunen. En ökad samverkan mellan offentliga aktörer, näringsliv och akademi som skapar nya, innovativa lösningar stärker konkurrenskraften och bidrar till en hållbar utveckling som skapar fler jobb. Med fler jobb får vi också råd med en välfärd vi kan vara stolta över. Eller Fler jobb bidrar till en ökad välfärd.

En av de kommande decenniets viktigaste frågor för företag och kommuner är att hitta skickliga yrkesarbetare med rätt kompetens. Bästa Mark vill verka för att främja företagets behov och dess långsiktiga utveckling. En god infrastruktur och bra kollektivtrafik är viktigt i arbetsmarknadsregionen för att underlätta pendling till Mark.

Hela Mark ska leva

Alla orter är unika och bidrar till kommunens speciella karaktär och konkurrenskraft. Kinna ska fortsätta utvecklas som ett administrativt centrum.

För att möta efterfrågan på bostäder i Mark ska fler bostäder byggas i hela kommunen. Fler villatomter ska tas fram och kommunen ska bli mycket mer aktiv när det gäller att planera för nya bostadsområden och verksamhetsområden. Markförvärv på strategiska platser ska genomföras. Jordbruksmark är en ändlig resurs och vår grundinställning är att den behöver värnas.

För att öka kommunens attraktivitet är det nödvändigt att närmiljön är ren och (snygg) välkomnande med välskötta grönytor och planteringar, vilket skapar trivsel och trygghet.

Händelser under året

Fler Markbor

Marks kommun får fler nya invånare. 1 november 2022 hade kommunen 35 346 invånare. Genom fler bostäder, både villor och lägenheter samt att några ödehus genom projektet Lev din dröm har fått nya ägare har kommunens invånarantal ökat med 145 invånare jämfört med 2021. I budgetplaneringen beräknar vi en befolkningsökning med 100 personer per år 2023-2024 därefter en prognos med ytterligare 50 invånare per år 2025-2026.

Näringslivsutveckling

Det ska vara lätt att starta och driva företag i Marks kommun. Under år 2022 har SKR:s utbildning Förenkla Helt Enkelt påbörjats. Det har varit deltagare från näringsliv, nämnder och styrelser, förvaltningar och kommunala bolag. På utbildningen konstateras att alla på olika sätt arbetar med näringslivsfrågor. Det politiska styret Bästa Mark vill i större utsträckning se att företag som vänder sig till Marks kommun ska direkt bli lotsade till rätt instanser. Kommunen skall jobba med brukarundersökningar för att utveckla vårt bemötande, service och myndighetsutövning mot företag och privatpersoner.

Det behövs förbättrad infrastruktur i kommunen. Arbetet med Länsväg 156 behöver samordnas med Trafikverket och Västra Götalandsregionen.

Kommunens arbete med strategiska markförvärv för bostäder och verksamhet ska vara aktivt i hela kommunen. Detaljplanlagda områden för industri-/verksamhet behöver förberedas för etablering. Kommunstyrelsen ska samordna arbetet med att ta fram fler detaljplaner i hela kommunen.

Kompetensförsörjningen måste tryggas. Bättre kommunikationer, attraktiva boendemiljöer och samarbete med Marks gymnasium om utbildningssamverkan med företagen.

Bästa Mark vill införa en kommunal servicegaranti för företag där det blir tydligt vad företagen kan förvänta sig och inom vilken tid.

Mobiltäckningen behöver förbättras i olika geografiska delar av kommunen genom uppförande av samhällsmast. Marks Energi har under 2022 genomfört en förstudie kring behov av samhällsmast inom kommunens geografiska yta. Marks kommun ska förbereda och ansöka om investeringsstöd hos Västra Götalandsregionen för uppförande av samhällsmast.

Skapa förutsättningar för växande besöksnäring i Marks kommun. Kommunen ska ha ett aktivt deltagande i planering och genomförande i samarbete med privata aktörer, såväl företag, markägare som föreningar.

Kvalitet i vård och omsorg

Våra äldre blir fler. Många håller sig friska länge och de aktiviteter som civilsamhället utför är viktigt för att minska ofrivillig ensamhet. För de som behöver levererar kommunen omsorg med hög kvalitet, antingen i hemmet eller på något av de trygghetsboende eller vård- och omsorgsboende som finns i kommunens olika delar. All personal inom vård och omsorg ska ha tillgång till arbetskläder. Vissa moment, som handlar om service kan utföras av andra än vårdutbildad personal. Utveckling av välfärdsteknik och digitala lösningar inom vården ser vi positivt på. Vi erbjuder valfrihet inom äldreomsorg och funktionsstödsverksamhet. Inom funktionsstöd finns möjlighet till direktupphandling om brukaren önskar det.

Det ska vara enkelt att beställa färdtjänstresor och kommunen följer upp färdtjänstresenärernas upplevda kvalitet för att utveckla servicen.

I förra årets budget gavs socialnämnden och äldreomsorgsnämnden extra tilläggsanslag. Dessa medel är nivåhöjande och ligger kvar kommande år.

Hållbarhetsarbete och Agenda 2030

Marks kommun kommer att anta ett Hållbarhetsprogram i Kommunfullmäktige. Programmet har varit ute på remiss hos nämnder och bolag. Där beskrivs miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Som kommun påverkar vi genom inköp och upphandling. Marks kommun samarbetar med näringslivet för att utveckla hållbarhet i hela samhället. Medborgarinflytande behöver utvecklas. Under mandatperioden vill vi förbättra medborgardialoger och möjlighet till inflytande i olika kommundelar.

För att underlätta ett hållbart resande behöver cykelvägnätet förbättras och skyltning göras tydligare. Gång och cykelvägar behöver hänga ihop mellan orter för att medborgaren ska känna att cykel är ett alternativt färd sätt.

Genom återbruk och återvinning i kommunala verksamheter bidrar vi till ett mer hållbart samhälle.

Kommunen ska i samarbete med Boråsregionens kommunalförbund arbeta för att få till etablering av fossilfri tankstation. Kommunen ska tillse att det finns en tillräcklig laddinfrastruktur för elfordon inom kommunen.

Vi ska arbeta för att kostnaden för försörjningsstödet tydligt ska minska och andelen invånare med försörjningsstöd ska ner. Individerna ska få bättre hjälp att komma i arbete, sysselsättning eller rätt trygghetsystem. Samarbetet mellan försörjningsstödet, AME, AF ska utvecklas.

- Ökad byggnation av lägenheter genom MBAB i delar av kommunen med svag befolkningsutveckling.
- Kommunen ska bygga solceller på alla byggnadstak som ingår i kommunkoncernen. Vid nyproduktion skall planering göras för solcellsinstallation.

För Bästa Mark

Ulf Dahlberg
Socialdemokraterna

Lena Ferm Hansson
Centerpartiet

Budget i Siffror

2023 års budget är en komplettering av Markmajoritetens budget som lades i november 2021. Budgeten för 2022-2023 stakade ut riktningen för hur det nya styret Bästa Mark vill fortsätta utveckla välfärden i Mark under kommande mandatperiod. Texterna och siffrorna i budgeten för 2023 är nya politiska prioriteringar utifrån omvärldsförändringar och behov som framkommit under verksamhetsåret 2022.

Bästa Marks politiska prioriteringar som är beslutade och som vi föreslår för 2023 uppgår till 24,1 miljoner. Kommunstyrelsen har 13 miljoner i kommunreserv och resultatet uppgår för 2023 till 17,5 miljoner eller 0,7%. Under planperioden beräknar vi att vi uppnår ett genomsnittligt resultatet på 1,6%. Bästa Mark har som finansiellt mål ett överskott av skatteintäkter och avgifter på 1,5% och att skattesatsen ska vara oförändrad på 21,51%

Kostnaden för ett nytt pensionsavtal är inräknat och är fördelat utefter respektive nämnds kostnader i 2023 års budget.

Under 2023 tillför vi:

1,5 miljoner till Kultur och fritidsnämnden

700 000 till Kulturskolan för att utöka den avgiftsfria kulturskolan till och med 18 år. Pengarna ska främst prioriteras för att korta köer till verksamheten.

800 000 kr till föreningsbidragen för att utjämna skillnader mellan hyrda anläggningar och anläggningar i egen regi. Målsättningen är att utjämna skillnader mellan föreningar i syfte att skapa jämlika förutsättningar till föreningsaktiva barn och ungdomar i hela kommunen.

1 miljon till socialnämnden

1 miljon till en fältassistent för att stärka den uppsökande verksamheten bland ungdomar utanför ordinarie skolverksamhet. Den uppsökande verksamheten ska samordnas med annan personal som jobbar med uppsökande verksamhet i och utanför skolan.

Föräldrastöd

Arbetet med fortsatt föräldrastöd i barnens olika åldrar är en viktig förebyggande insats.

600 000 till Miljönämnden

Pengarna ska stärka upp verksamheten på miljösidan för att möjliggöra åtgärder för kommunens vattenkvalité och att förstärka service för tillstånds- och tillsynsverksamheten. Nämnden ges i uppdrag att förbereda efterhandsdebitering vid tillsyn.

14,7 miljoner kr till Teknik- och servicenämnden

4,6 miljoner ökade Kommunstyrelsen TSN ram under 2022 från KS reserver till att förstärka förvaltningsadministrationen.

I vår kommun finns många vägsamfällighetsföreningar för enskilda vägar. Stödet till enskilda vägar ska öronmärkas i budget i Teknik- och servicenämnden.

Den mat som serveras ska vara god och näringsriktig. När det är möjligt upphandlas lokalt och ekologiskt producerade livsmedel. Det finns risk för stigande kostnader för livsmedel men också bränsle och energi. I budgeten finns 10,1 miljoner i placerade hos Kommunstyrelsen för att köpande nämnder ska kunna hantera ökade kostnader för kost och energi

Barn och utbildningsnämnden

För att komma igång med Returlaget och etablera en verksamhet för reparation och försäljning av använda möbler i kommunens verksamhet, och att reparera arbetskläder inom kommunens förvaltningar finns 3 miljoner i KS budget för verksamhetsförändringar.

För att höga elevernas måluppfyllelse fokuseras bland annat på undervisningens kvalitet och att stärka elevers psykiska och fysiska hälsa. Personal med rätt kompetens möter barn och ungdomar utifrån deras behov. Samverkan med andra aktörer sker vid behov.

6,9 miljoner till Kommunstyrelsen

4 miljoner ska användas för att utjämna osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor i kommunen. 2,9 miljoner till ny hemsida och e-arkiv.

Fler detaljplaner för bostäder och verksamhetsområden. Markförvärv.

Taxor och avgifter

El vid kommunal laddinfrastruktur. Taxan träder i kraft från årsskiftet med en fast del på 1,50 kr/kWh och en rörlig del på 1 kr/kWh

För att bli en kommun där det är ännu lättare att driva företag ges Bygg- och miljönämnden i uppdrag att börja med efterdebitering av samtliga taxor vid tillsyn.

Investeringar

Väg 156 förbifart Skene	280 miljoner kr
Underhåll lokaler	10 miljoner kr
Underhåll kommunala vägar	5 miljoner kr
Tillgänglighetsanpassad badplats	800 000 kr

Siffror i tkr

Kommunfullmäktige	6 000	+5,3%
Kommunstyrelsen	183 769	+2,7%
Barn- och utbildningsnämnden	999 248	+4,3%

Teknik- och servicenämnden	58 000	11,3 %
Bygg- och miljönämnd	17 100	6,2 %
Socialnämnd	426 027	3,0 %
Omsorgsnämnd	561 749	4,0 %
Kultur- och fritidsnämnd	86 931	+5,3%
Valnämnd	500	-66,7%
Överförmyndarnämnd	4 000	+/- 0
	2 343 924	4,0 %